

IKIMOKYKLINIO UGDYMO MOKYTOJŲ KOMPETENCIJOS IR JŲ TOBULINIMAS

Agnė Medolinskienė, Roneta Tamošaitienė
Rimanta Pagirienė (*vadovė*)
Panevėžio kolegija, Socialinių mokslų fakultetas

Adresas: Laisvės a. 23, Panevėžys
E. puslapis: www.panko.lt
E. paštas: agne.sataite@panko.lt
Telefono nr.: +370 674 73330
Tyrimų kryptis (-ys): S007 Edukologija, M01 Pedagogika

Tyrimo tikslas. Atskleisti ikimokyklinio ugdymo mokytojų kompetencijas ir jų tobulinimo ypatumus.

Reikšminiai žodžiai: bendroji kompetencija, ikimokyklinis ugdymas, profesinė kompetencija

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros ir švietimo dokumentų analizė, anketinė apklausa.

Rezultatai ir / arba išvados. Mokslinės literatūros ir švietimo dokumentų analizė atskleidė, kad mokytojui būtinos bendrosios (bendrakultūrinė, komunikacinė ir informacijos valdymo, bendravimo ir bendradarbiavimo, vadybinė, tiriamosios veiklos) ir profesinės kompetencijos, apimančios ugdytinių pažinimą, ugdymo(si) aplinkos kūrimą, ugdymo(si) turinio ir proceso modeliavimą ir realizavimą, ugdytinių pasiekimų vertinimą bei profesinį tobulėjimą. Tyrimo, kuriame dalyvavo 102 respondentai, duomenimis, ikimokyklinio ugdymo mokytojui ypač svarbios komunikacinė ir bendradarbiavimo bei visos profesinės srities kompetencijos. Nuolat tobulinti savo kompetencijas mokytojus skatina vidinė motyvacija. Pasak respondentų, priimtinausi kompetencijų tobulinimo būdai yra 1-2 dienų seminarai bei ilgesnės trukmės kursai ir mokymai, o jų pasirinkimą lemia įgyjamos žinios, gebėjimai bei mokymų turinys. Kita aktuali mokymosi forma – savišvieta, šiuo atveju pedagogai dažniausiai renkasi informacijos paiešką internetu. Apklausos dalyvių teigimu, svarbu, kad mokymuisi būtų sudarytos tinkamos sąlygos: ikimokyklinių įstaigų vadovų palaikymas ir skatinimas, mokymų pasiūla ir galimybė laisvai juos pasirinkti pagal įstaigos ir asmeninius poreikius bei finansavimo užtikrinimas.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Nuolatiniai išorinio pasaulio pokyčiai kelia didelius iššūkius mokyklai, sąlygoja ir vis aukštesnius reikalavimus pedagogams. Mokytojo profesinė kompetencija – jo profesinės žinios, įgūdžiai, įsitikinimai ir motyvacija – yra esminis mokytojo profesinės gerovės ir sėkmės rodiklis. Visos mokytojui reikalingos kompetencijos yra įvardintos „Mokytojo profesijos kompetencijos apraše“ (2007). Dokumente mokytojo kompetencijos skirstomos į bendrakultūrinę kompetenciją, bendrąsias ir profesines kompetencijas. Tačiau jau keleri metai yra rengiamasi atnaujinti kompetencijų sąrašą, stengiantis jį pritaikyti prie šių dienų reikalavimų. Ikimokyklinio ugdymo mokytojai atlieka reikšmingą vaidmenį padėdami vaikams sukurti tvirtus ugdymo(si) pagrindus, todėl jie privalo nuolat atnaujinti savo žinias, o jų profesinė veikla yra nuolatinis augimas, siejamas su noru būti įvertintu, kaip savo profesijos atstovu. Mokytojų kompetencijas ir jų tobulinimą nagrinėjo nemažai užsienio ir lietuvių autorių, tačiau ikimokyklinio ugdymo mokytojo kompetencijų tobulinimo klausimai sulaukia mažiau tyrėjų dėmesio.